

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 500-354/2016/27

Ljubljana, 3. 10. 2019

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Odgovor Republike Slovenije glede implementacije priporočil nadzorstvenega mehanizma po Konvenciji Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi v okviru drugega ocenjevalnega cikla - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09 Odl.US: U-I-294/07-16, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor Republike Slovenije glede implementacije priporočil nadzorstvenega mehanizma po Konvenciji Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi v okviru drugega ocenjevalnega cikla.

Stojan Tramte
generalni sekretar

Priloga:

- Odgovor Republike Slovenije glede implementacije priporočil nadzorstvenega mehanizma po Konvenciji Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi v okviru drugega ocenjevalnega cikla

Prejmejo:

- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za zunanje zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Tjaša Škreblin, sekretarka, p.p. vodja Službe za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi, Ministrstvo za notranje zadeve		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
<p>Odbor pogodbenic Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi je 5. aprila 2019 na 24. zasedanju v Strasbourgu obravnaval Poročilo Republike Slovenije o implementaciji priporočil nadzorstvenega mehanizma po Konvenciji Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi v okviru drugega ocenjevalnega cikla. Odbor je izrazil zadovoljstvo nad napredkom Slovenije, hkrati pa napovedal, da bo še naprej pozorno spremljal implementacijo priporočil.</p> <p>Na zaprosilo izvršne sekretarke Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi Petye Nestorove je Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi pripravila dodatna pojasnila v zvezi z izvajanjem priporočil, pri čemer je vsebinsko obrazložila aktualne aktivnosti na posameznih področjih in časovno opredelila sprejem dodatnih ukrepov v skladu z Akcijskim načrtom za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2019-2020.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: / (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: / (Samo če izberete NE pod točko 6.a.)		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:		

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Boštjan POKLUKAR
minister

Obrazložitev

Republika Slovenija je julija 2009 ratificirala Konvencijo Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (Uradni list RS, št. 62/09 – Mednarodne pogodbe, št. 14/09).

Skladno s 36. in 38. členom konvencije je za spremljanje izvajanja določb konvencije pristojna Skupina strokovnjakov o ukrepanju proti trgovini z ljudmi, t.i. GRETA, ki v okviru ocenjevanja opravi tudi obisk v državi in pogovore s pristojnimi državnimi organi. GRETA nato pripravi poročilo, Odbor pogodbenic pa na podlagi ugotovitev GRETE sprejme ustrezna priporočila.

Drugi krog ocenjevanja Republike Slovenije se je začel junija 2016 in zaključil 9. februarja 2018 s sprejemom Priporočil CP(2018)7 glede implementacije konvencije v Republiki Sloveniji. Odbor pogodbenic je pri tem pozval slovensko vlado, da v roku enega leta predloži informacijo o sprejetih ukrepih in realizaciji priporočil za področja, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje.

Vlada Republike Slovenije je 28. februarja 2019 sprejela poročilo o izvajanju nujnih priporočil, ki ga je pripravila Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi. Iz poročila izhaja, da so bila nekatera ključna priporočila že izvedena, medtem ko je implementacija ostalih priporočil predvidena v okviru izvedbe Akcijskega načrta za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2019-2020 (v nadaljevanju: Akcijski načrt), ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela 7. januarja 2019. Poročilo je bilo 1. marca posredovano Sekretariatu Konvencije, obravnava pa je potekala 5. aprila na zasedanju Odbora pogodbenic v Strasbourgu. Odbor je izrazil zadovoljstvo nad napredkom Slovenije, hkrati pa napovedal, da bo pozorno spremljal implementacijo zavez iz Akcijskega načrta.

13. septembra 2019 je izvršna sekretarka Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi Petya Nestorova zaprosila za dodatne informacije v zvezi z izvajanjem priporočil. Vprašanja se nanašajo na posodobitev kazalnikov za identifikacijo žrtev trgovine z ljudmi, zagotavljanje pomoči žrtvam, odškodnine in na sprejem ukrepov za zagotavljanje načela nekaznovanosti žrtev.

Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi je pripravila odgovore na navedena vprašanja, pri čemer je vsebinsko obrazložila aktualne aktivnosti na posameznih področjih in časovno opredelila sprejem dodatnih ukrepov v skladu z Akcijskim načrtom.

ODGOVOR REPUBLIKE SLOVENIJE GLEDE IMPLEMENTACIJE PRIPOROČIL NADZORSTVENEGA MEHANIZMA PO KONVENCIJI SVETA EVROPE O UKREPANJU PROTI TRGOVINI Z LJUDMI V OKVIRU DRUGEGA OCENJEVALNEGA CIKLA

1. Poročilo Republike Slovenije se sklicuje na uskladitev in spremljanje uporabe kazalnikov, smernic in kriterijev za identifikacijo žrtev trgovine z ljudmi. Slovenske oblasti prosimo, da posredujejo aktualne informacije o teh ukrepih.

Vlada Republike Slovenije je 5. maja 2016 sprejela Priročnik o identifikaciji, pomoči in zaščiti žrtev trgovine z ljudmi (v nadaljevanju: Priročnik), ki opredeljuje vlogo ter naloge državnih organov ter nevladnih in humanitarnih organizacij pri obravnavanju trgovine z ljudmi ter določa ukrepe za zaščito in pomoč žrtvam. Priročnik vsebuje tudi seznam indikatorjev, namenjenih prepoznavi posameznih kategorij žrtev trgovine z ljudmi.

Glede na to, da so se od sprejetja Priročnika do danes pokazale določene pomanjkljivosti, tudi glede izvajanja nekaterih določb v praksi, Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi na podlagi Akcijskega načrta za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2019-2020 (v nadaljevanju: Akcijski načrt) pripravlja posodobitev obstoječega dokumenta.

V prvi polovici letošnjega leta je potekalo zbiranje predlogov za spremembe Priročnika, ki jih trenutno preučuje strokovna služba Ministrstva za notranje zadeve. Posodobitev bo predvidoma usmerjena v ukrepe za hitrejšo odzivanje multidisciplinarne skupine (skrajšanje roka za sklic skupine, možnost korespondenčne seje), dodane bodo nekatere nove vsebine, ki v Priročnik še niso vključene (npr. področje zdravstvene zaščite žrtev trgovine z ljudmi), podrobneje bo opredeljen postopek vračanja žrtev v državo izvora, dopolnjen pa bo tudi seznam indikatorjev trgovine z ljudmi. Ocenjujemo, da bo dokument dokončno usklajen v začetku prihodnjega leta.

2. Glede priporočila za zagotovitev dostopa do pomoči žrtvam trgovine z ljudmi se poročilo sklicuje na pomoč, zagotovljeno v prvih 30 dneh po identifikaciji žrtve. Slovenske oblasti prosimo, da predložijo informacije o ukrepih za zagotovitev dostopa do pomoči po preteku tega obdobja.

Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi je v Republiki Sloveniji zagotovljena na podlagi Zakona o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi. Vlada Republike Slovenije na tej osnovi financira dva programa pomoči, ki jih izvajajo nevladne organizacije, izbrane na javnem razpisu. Bolj konkretno se neposredna pomoč žrtvam trgovine z ljudmi zagotavlja na podlagi dvoletnih akcijskih načrtov za boj proti trgovini z ljudmi, ki jih potrdi Vlada Republike Slovenije. V Akcijskem načrtu so natančno določeni nosilni organi za izvedbo teh aktivnosti, rok za izvedbo in višina finančnih sredstev, predvidenih za ta namen.

Prvi projekt »Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi - krizna nastanitev« financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Projekt žrtvi trgovine z ljudmi zagotavlja 30 dnevno obdobje okrevanja in razmisleka, da si opomore in se znebi vpliva trgovcev z ljudmi ter seznaniti o prostovoljnih oblikah nadaljnjega programa njene oskrbe in možnostih sodelovanja z državnimi organi. Pomoč vključuje ustrezno in varno namestitev, prehrano in oskrbo, psihosocialno podporo, zagovorništvo in opolnomočenje, pomoč pri dostopanju do osnovnega zdravstvenega varstva, zagotavljanje varnosti žrtev in zaposlenih, ki sodelujejo pri posameznem primeru, 24-urno dosegljivost izvajalca, storitve prevajanja in tolmačenja, kadar je to potrebno, svetovanje in nudenje informacij zlasti v zvezi z njihovimi pravicami v jeziku, ki ga razumejo, pomoč pri urejanju vrnitve žrtve nazaj v izvorno državo, navezavo stikov s sorodnimi organizacijami v državi, v katero se žrtev vrača ter pridobitev povratne informacije o žrtvinem

prihodu v domovino. V programu krizne nastanitve se za vsako žrtev izdelata osebni načrt pomoči z namenom njene resocializacije in revitalizacije.

Žrtvam se že med krizno namestitvijo ponudi tudi dolgotrajnejša pomoč in namestitev v okviru drugega projekta »Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi - varna namestitvev«, ki ga financira Ministrstvo za notranje zadeve. Gre za nadaljevalni program po krizni namestitvi, ki je namenjen vsem identificiranim žrtvam trgovine z ljudmi, ki potrebujejo nadaljnjo celovito podporo in so pripravljene z organi pregona sodelovati v kazenskih postopkih. Izvajalec programa je poleg osnovnih oblik pomoči (namestitev, prehrana, oskrba, psihološka pomoč, prevajalske storitve, svetovanje in nudenje informacij, zlasti v zvezi z njihovimi pravicami) dolžan žrtvam zagotoviti tudi ostale ukrepe v smislu socializacije in revitalizacije (izobraževanje, usposabljanje, širjenje socialne mreže in nenazadnje pridobitev poklica oziroma nostrifikacijo že pridobljene izobrazbe, če gre za tujko/tujca, ter možnosti zaposlitve). Namestitev v programu je prostovoljna in za žrtve državljane tretjih držav lahko traja do zaključka kazenskega postopka, medtem ko za druge žrtve veljavna zakonodaja ne določa roka. Izvajalec programa izdelata individualni program pomoči in zaščite in ga v 10 dneh od sprejema žrtve pošlje v obravnavo multidisciplinarni skupini. Postopek nameščanja žrtve tako v krizno kot tudi varno namestitev ter ravnanja pristojnih institucij so natančno določeni v Priročniku.

Januarja 2019 se je začel izvajati tudi dvoletni projekt »(Re)Integracija žrtve trgovine z ljudmi«, ki ga s pomočjo sredstev iz Sklada EU za notranjo varnost sofinancira Ministrstvo za notranje zadeve. Program je logično nadaljevanje prej omenjenih programov oskrbe žrtve trgovine z ljudmi in za žrtve pomeni prvi korak k njihovem samostojnemu življenju brez nasilja, izkoriščanja in kršenja človekovih pravic. Splošni cilj projekta je zagotavljanje preprečevanja ponovne viktimizacije žrtve trgovine z ljudmi z izvajanjem aktivnosti vključevanja žrtve trgovine z ljudmi v izobraževalni sistem, na trg delovne sile, pridobivanje in izboljševanje poklicnih spretnosti in kvalifikacij ter ustrezno varstvo ali sprejem v družino oz. ustrezno varstveno ustanovo (velja za otroke). Projekt je namenjen tako državljanom Republike Slovenije, ki so bili kot žrtve trgovine z ljudmi obravnavani v tujini kot tudi tujim državljanom, ki so bili v predkazenskem ali kazenskem postopku obravnavani kot žrtve trgovine z ljudmi v Republiki Sloveniji in v Republiki Sloveniji prebivajo zakonito.

Na podlagi Akcijskega načrta (Poglavje III - Identifikacija, zaščita in pomoč žrtvam) je v navedenem obdobju za izvedbo projekta Oskrba žrtve trgovine z ljudmi- namestitev v krizni prostor predvidenih 90.000 EUR, za projekt Oskrba žrtve trgovine z ljudmi- namestitev v varnem prostoru 80.000 EUR, za projekt »(Re)Integracija žrtve trgovine z ljudmi« pa 54.600 EUR.

3. V zvezi s priporočilom o sprejetju ukrepov za olajšanje in zagotovitev dostopa do odškodnin žrtvam trgovine z ljudmi prosimo slovenske oblasti, da posredujejo aktualne informacije o ukrepih za vključitev vseh žrtve trgovine z ljudmi v področje uporabe Zakona o odškodninah žrtvam kaznivih dejanj.

Kot smo že večkrat pojasnili, se Republika Slovenija zaveda potrebe po spremembi določb Zakona o odškodninah žrtvam kaznivih dejanj, ki bodo omogočale enakovredno obravnavo in dostop do odškodnin vsem žrtvam, ne glede na državljanstvo. Glede na navedeno so spremembe zakonodaje vključene med ukrepe aktualnega Akcijskega načrta.

Treba pa je poudariti, da imajo kljub omejitvam omenjenega zakona v Sloveniji vse žrtve, vključno z državljanji tretjih držav, pravico zahtevati odškodnino v skladu s splošnimi določbami Obligacijskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku. Žrtve trgovine z ljudmi lahko namreč odškodnino od storilca zahteva s civilno tožbo ali pa s podajo premoženjsko pravnega zahtevka na podlagi Zakona o kazenskem postopku skupaj s kazensko ovadbo zoper storilca.

4. Iz poročila izhaja, da bo Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi v okviru izvajanja Akcijskega načrta obravnavala priporočilo v zvezi z določbo o nekaznovanju žrtev trgovine z ljudmi. Slovenske oblasti prosimo, da opišejo konkretne ukrepe, sprejete v zvezi s tem.

Uvodoma želimo poudariti, da v Republiki Sloveniji ne beležimo primerov, kjer bi bile žrtve trgovine z ljudmi obravnavane zaradi kaznivih dejanj, v katere so bile prisiljene. Kot smo pojasnili že v našem prvem odgovoru z dne 1.marca 2019, je načelo nekaznovanja žrtev trgovine z ljudmi v Republiki Sloveniji zagotovljeno na podlagi 23. člena Kazenskega zakonika, ki določa, da dejanje, ki je bilo storjeno pod vplivom sile in ki se ji storilec ni mogel upreti, ni kaznivo dejanje.

Kljub temu bo Medresorska delovna skupina za boj proti trgovini z ljudmi temeljito preučila z načelom nekaznovanja povezano priporočilo skupine GRETA, v skladu z Akcijskim načrtom pa je sprejem morebitnih dodatnih ukrepov predviden do konca leta 2020.